Umysł jednostajnie przyspieszony? Sztuczna inteligencja jako narzędzie, współtwórczyni i przedmiot badań psychologicznych

Skonfrontowani z rewolucją sztucznej inteligencji, zostajemy postawieni w niekomfortowej sytuacji bohatera-filozofa z „Rejsu" Marka Piwowskiego. Niezależnie od tego, czy mamy na to ochotę, wszyscy stajemy się jednocześnie „twórcą i tworzywem". Sztuczna inteligencja, odmieniana tak chętnie (i beztrosko) przez wszystkie przypadki, odmienia też... nas samych — jako ludzi, psychologów i naukowców. Natura naszego myślenia staje się, przynajmniej w niektórych obszarach, nie-całkiem-naturą. Zarówno osoby uczestniczące w badaniach, jak i sami badający stają się bytami hybrydowymi. AI przynosi nam niespodziewane możliwości, ale też niespodziewane kłopoty. Kusi możliwością (trafnej?) symulacji działania ludzkiego umysłu, a zarazem obnaża utopijność fantazji o prostych analogiach pomiędzy tym, co *in silico*, i tym, co *in vivo*. Wykład stanowić będzie próbę przedstawienia ilustrowanej taksonomii kluczowych kategorii szans i wyzwań, z którymi mierzy się w tym kontekście naukowa psychologia. Biorąc pod uwagę, jak zaskakujący teoretycznie i empirycznie jest ten obszar badań, takie — etnograficzne i jakościowe — podejście wydaje się uzasadnione.